

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 56146192- **2047034**
Konu : Tüzük Değişikliği Onayı.

22 10 / 2021

BAKANLIK MAKAMINA

Diyarbakır Valiliği'nden alınan 05/10/2021 tarihli ve 1890044 sayılı yazıda; Güneydoğu Anadolu Bölgesi Belediyeler Birliği Tüzüğü üzerinde değişiklikler yapıldığı ve yapılan tüzük değişikliğinin Birlik Meclisinin 22/09/2021 tarihli ve 2021/10 ve 11 sayılı kararlarıyla kabul edildiği belirtilerek yapılan tüzük değişikliğinin Bakanlığımızca onaylanması talep edilmektedir.

Tüzük değişikliğiyle ilgili yapılan incelemede mevzuata aykırı bir hususa rastlanılmamıştır.

Uygun görüldüğü takdirde, Güneydoğu Anadolu Bölgesi Belediyeler Birliği'nin 22/09/2021 tarihli meclis toplantısında kabul edilen tüzük değişikliğinin 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 5 inci maddesi gereğince onaylanmasını müsaadelerinize arz ederim.

Uygun görüşle arz ederim.
/ / 2021

Hasan SUVER
Bakan Yardımcısı

Turan KONAK
Genel Müdür

OLUR
22/10/2021
Murat KURUM
Bakan

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
BİRLİK TÜZÜĞÜ

BİRİNCİ BÖLÜM

Birlik Tüzel Kişiliğine ve Üyelerine İlişkin Genel Hükümler

Birliğin Adı

MADDE 1- Birliğin adı Güneydoğu Anadolu Bölgesi Belediyeler Birliği'dir. Kısa adı GABB' dir.

Birliğin Merkezi

MADDE 2- Birliğin merkezi Diyarbakır'dır. Faaliyetlerinin gerektirmesi halinde üye belediyelerin bulunduğu kentte temsilci bulundurabilir, şube açabilir.

Hukuki Dayanak

MADDE 3- Bu Tüzük 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'na göre hazırlanmıştır.

Birliğin Çalışma Alanı ve Süresi

MADDE 4 - Birliğin çalışma alanı, Güneydoğu ve Doğu Anadolu Bölgesi'nde bulunan illerin sınırları içindeki belediyeleri kapsar. Ayrıca, bölgeyle yakın ve yoğun etkileşim halinde bulunan ve bu nedenle, Birliğin çalışmalarına aktif katkı sağlayabilecek olan komşu illerdeki belediyeler de Birliğe üye olabilirler. Birliğin çalışma süresi sınırsızdır.

Birliğin Faaliyetleri, Birliğe üye belediyelerin yetki alanları ile sınırlı olup, çalışma süresi sınırsızdır.

Birliğin Üyeleri

MADDE 5- (Değişik; Birlik Meclisinin 22.09.2021 tarih ve 11 Sayılı Kararı)

Birliğin üyeleri, Tüzüğe ekli ve Birlik Başkanlığınca onaylı listede gösterilen belediyelerdir. Birlik üye belediyeler listesinin Birlik Başkanı tarafından onaylanması yeterlidir.

Birliğin Amacı

MADDE 6 - (Değişik; Birlik Meclisinin 03.02.2021 tarih ve 11 Sayılı Kararı) Birliğin amacı; birlik üyesi belediyelerde, demokratik, katılımcı, ekolojik, saydam, hesap verebilir, insan hak ve özgürlüklerini esas alan bir yerel yönetim anlayışının yerleşmesi ve yaygınlaşması için çaba göstermek; yerel yönetimler ve belediyeler arasında işbirliği ve dayanışmayı geliştirerek, yerel yönetimlerin - belediyelerin halka daha etkin ve verimli hizmet sunmasına katkıda bulunmaktır.

Birliğin Görev ve Hizmet Alanları

MADDE 7- (Değişik; Birlik Meclisinin 03.02.2021 tarih ve 11 Sayılı Kararı) Birlik, üye belediyelerin aşağıda tanımları yapılan; görev ve hizmetlerini yerine getirmek için çalışır:

a) Madde 5'de belirtilen belediyeleri Birlik çatısı altında toplar.

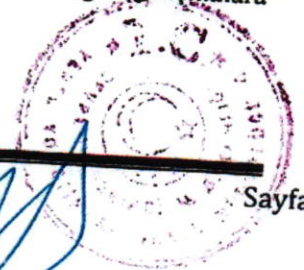
b) Üye belediyelerin hak ve çıkarlarını koruyucu çalışma yapar, yerel yönetimlerin ve çalışanların kapasitesinin güçlenmesine yönelik çalışma yürütür.

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
BİRLİK TÜZÜĞÜ

- c) Belediyecilik ve şehircilik olgusunu teşvik etmek için; üyeleri arasında bilgi ve deneyim alış verişini sağlar. Bu amaçla örnek olacak iyi uygulamaları destekler, ödüllendirir ve üyeleri arasında yaygınlaşması için çaba gösterir.
- d) Belediyelerin ve yerel yönetimlerin çalışma alanlarında ortak eğitim ve araştırma yapar, araştırma enstitüsü, yerel yönetim akademisi kurar, yönetir. Dünya'da belediyecilik konusundaki gelişmeleri izler; belediyeleri ilgilendiren konularda çalıştay, panel, sempozyum, yuvarlak masa toplantısı, teknik ve mesleki gezi vb. düzenler. Belediyeleri bilgilendirmeye yönelik her türlü basım yayın faaliyetinde bulunur.
- e) Üye belediyelere; teknik danışmanlık, plan ve proje hizmeti sunar. İç ve dış piyasadan araç-gereç, iş makinesi vb. hibe alır, satın alır, ortak araç parklarını kurar ve iç ve dış hibe/kredi imkânlarından yararlanır.
- f) Birlik, kamu kuruluşları veya onların kurdukları şirketlerle ya da belediyelerin göreviyle ilgili alanlarda şirketler kurar, işletir, işletir. Yapı ve yapı malzemeleri, kent hizmetleri için gerekli araç ve gereçleri üretir ve sağlar. Değişik düzeylerde tüketim merkezleri oluşturur ve tüketimi düzenlemek amacıyla gerekli tesisleri kurar ve işletir. Faaliyet alanına giren bölgelerde ihtiyacı karşılamak üzere iktisadi girişimlerde bulunur, endüstriyel mal ve hizmetleri üretir.
- g) Bölgenin turizm potansiyelinin açığa çıkarılması ve çevresel/tarihi/kültürel değerlerinin korunması amacıyla; her türlü proje ve çalışmaya destek verir, olanaklarını seferber eder. Çevreci ve kültürel oluşumlara öncülük eder veya içinde yer alarak, çalışma yürütür. Birden çok üye belediyeyi ilgilendiren, ortak kültürel ve çevresel değerlerin korunması, ortak hizmet aracı alınması gibi hizmetleri, ilgili belediyelerin yetki vermesi halinde, ortaklaşa yerine getirir.
- h) Çevrenin korunması ve atıkların yönetimi konularında bölgesel ölçekte, ortak planlama ve projelendirme çalışması yapar ve uygular, çevre sorunlarına çözüm bulmak için üyeleri arasında koordinasyon sağlar. Bu amaçla bünyesinde hizmet birimi kurabilir.
- ı) Birliğin faaliyet alanında ve sürdürülebilir kalkınma hedefi doğrultusunda, sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmeye katkıda bulunmak için çalışır, araştırmalar-anketler yapar, bu alanlardaki çalışmalara katılır ve katkıda bulunur. Yapılan çalışmaları kamuoyuyla ve ilgili makamlarla paylaşır.
- j) Ulusal ve uluslararası platformlarda ve merkezi yönetim önünde üyelerini temsil eder. Hukuki ve idari düzenlemeler konusunda; araştırma yapar, görüş oluşturur, belediyelerin lehine lobi faaliyetinde bulunur.
- k) Birliğin amaçları doğrultusunda; uluslararası kuruluşlar, yerel yönetim birlikleri, demekleri vb. ile ilişki kurar, işbirliği yapar, ortak projeler yürütür. Gerektiğinde bu tür kuruluşlara üye olur, üye belediyelerini temsil eder, üye belediyelerin bu kuruluşlarla ve diğer ülke belediyeleriyle ilişkilerine aracılık eder.
- l) Üyeleri ile diğer kent ve belediyeler arasında kardeş kent ilişkilerini geliştirerek, barış ve kardeşliğin gelişmesine katkıda bulunur.
- m) AB sürecinde yerel yönetimler konusunda yapılması gereken işler ve hazırlıklara katkı sağlamak, üye belediyelerin AB'nin hibe, teknik yardım, eşleştirme vb. program ve imkânlardan yararlanmalarına yardımcı olur. Avrupa Birliği ile üyelik müzakereleri çerçevesinde, yerel yönetimlerle ilgili çalışmalara üyeleri adına katılır, katkıda bulunur, bu amaçla bünyesinde hizmet birimi kurabilir.
- n) Birlik, taşınmaz mal edinir, satar, kiralar, kiraya verir, ortaklaşa kullanır.

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
BİRLİK TÜZÜĞÜ

o) İlgili mevzuat ve bu tüzük hükümlerine uygun olarak; belediyeciliğin gelişmesine katkı sağlayacak her türlü faaliyet ve girişimde bulunur. Stratejik plan ve planlama yapar, kamusal ve özel kuruluşların bu tür çalışmalarına katılır

Birliğin Hak, Yetki ve İmtiyazları

MADDE 8 – Birlik tüzel kişiliğe sahip bir kamu kuruluşu olup, görev ve hizmet alanlarında, belediyelerin hak, yetki ve imtiyazlarına sahiptir.

Birliğe Üyelik

MADDE 9 - Birliğin faaliyet alanında yer alan belediyeler, belediye meclislerinin Birlik Tüzüğü'nü kabul ederek alacakları katılma kararının, Birlik Meclisi tarafından kabulü ile Birliğe üye olurlar.
Birlik Üyelerinin Hak, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 10 – *(Değişik; Birlik Meclisinin 03.02.2021 tarih ve 11 Sayılı Kararı)* Birliğin üyesi olan belediyelerin, Birlik hizmetlerinden yararlanma, Birlik yönetimine katılma, Birlik organlarında temsil edilme hak ve yetkileri; Birliğin kuruluş ve faaliyet giderlerine katılma paylarını ödeme sorumlulukları vardır.

Birlik Üyeliğinden Ayrılma

MADDE 11 - Birlik üyesi belediyeler, belediye meclislerinin kararı ile Birlik üyeliğinden ayrılabilirler. Ancak ilgili belediye, ayrılma kararı aldığı tarihten itibaren 1 ay içinde, Birliğe olan yükümlülüklerini yerine getirmek, borçlarını ödemek zorundadır.

İKİNCİ BÖLÜM

BİRLİĞİN ORGANLARININ OLUŞUMU GÖREV VE YETKİLER

Birliğin Organları

MADDE 12- Birliğin organları; Birlik Meclisi, Birlik Encümeni ve Birlik Başkanı'dır.

Birlik Meclisinin Oluşumu

MADDE 13- Birlik Meclisi, Birliğin karar organıdır. Birlik üyesi mahalli idarelerin meclislerinin kendi üyeleri veya belediye meclis üyeliğine seçilmeye haiz kişiler arasından, Birlik Tüzüğü'nde belirlenen sayıda ve gizli oyla seçecekleri üyelere oluşur. Ancak dışarıdan seçileceklerin sayısı mahalli idare meclislerinden seçileceklerin üçte birini geçemez.

Birliğin Meclisi doğal ve seçilmiş üyelere oluşur.

a) Birlik üyesi belediyelerin başkanları Birliğin doğal üyesidir.

b) Ayrıca Birlik üyesi belediyeler, Birlik meclisine; belde nüfusu 50.000'e kadar 1 (bir) üye, nüfusu 50.001'den 300.000'e kadar 2 (iki) üye, 300.001'den fazla olanlar ise 3 (üç) üye seçerler.

c) Birliğe üye belediyeler, asil üye sayısının (doğal ve seçilmiş) yarısı kadar yedek üye seçer.

Birlik Meclis Üyelerinin görev süresi, mahalli idare seçim dönemi ile sınırlıdır. Birlik Meclisi'ndeki asil üyeliklerde boşalma olması halinde, birlik başkanı asil üyeliği boşalan belediyenin yedek üyelerini göreve

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
BİRLİK TÜZÜĞÜ

çağırır. Çağrılacak yedek üye kalmadığı takdirde üye belediyenin meclisi, ilk toplantısında yedek üye seçimi yapar.

Birlik Meclisi'nin feshedilmesi durumunda yeniden asıl ve yedek üye seçimi yapılır. Bu üyeler kalan süreyi tamamlar. Belediye başkanlığı veya meclis üyeliği sona erenlerin Birlik Meclisi Üyeliği de sona erer. Birlik Meclisi Üyeliği, üyeliğin düşmesini gerektiren bir sebeple sona erenler, bir sonraki dönemde Birlik Meclisi üyeliğine seçilemezler.

Meclis Başkanlık Divanı

MADDE 14-Birlik Meclisi, mahalli idareler genel seçimi kesin sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulu'na Resmi Gazete'de ilanından itibaren otuz gün içinde Birlik Merkezinin bulunduğu ilin Valisi tarafından o ilde toplantıya davet edilir. Meclis, en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak, ilk iki yıl için görev yapmak üzere, üyeleri arasından ve gizli oyla birlik başkanını, meclis birinci ve ikinci başkan vekili ile kâtip üyeleri seçer. İlk iki yıldan sonra seçilecek başkanlık divanı üyeleri yapılacak ilk mahalli idareler seçimine kadar görev yapar.

Birlik meclisine birlik başkanı, bulunmaması durumunda meclis birinci başkan vekili, onun da bulunmaması durumunda ikinci başkan vekili başkanlık eder. Ancak yıllık faaliyet raporunun görüşüldüğü meclis toplantısı meclis başkan vekilinin başkanlığında yapılır. Başkanlık divanında boşalma olması durumunda kalan süreyi tamamlamak üzere yeni üye seçilir.

Meclis başkanı, meclis çalışmalarında düzeni sağlamakla yükümlüdür.

Meclisin Görev ve Yetkileri

MADDE 15- (Değişik 24.12.2010 tarih ve 16 sayılı karar) Birlik meclisi Birliğin en yetkili karar organı olup, görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Stratejik Plan ve Çalışma Programı'nı görüşmek ve kabul etmek.
- b) Yıllık Faaliyet Raporu'nu görüşerek kabul veya reddetmek.
- c) Performans programı, bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.
- d) Borçlanmaya karar vermek.
- e) Taşınmaz mal alımına, satımına, kiralanmasına ve takasına karar vermek.
- f) Birlik tarafından yürütülecek hizmetler için uygulanacak ücret tarifelerini belirlemek.
- g) Şartlı bağışları kabul etmek.
- h) Dava konusu olan ve miktarı 2 bin Türk Lirası'ndan 10 bin Türk Lirası'na kadar Birlik alacaklarının sulhen haline karar vermek.
- i) Birlik yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına karar vermek.
- j) Birlik Başkanını, Meclis birinci ve ikinci başkan vekilleri ile kâtip üyeleri, divanını, birlik encümeni üyelerini ve meclis ihtisas komisyonu ve denetim komisyonu üyelerini seçmek.
- k) Birlik teşkilâtına ait birimlerin kurulmasına karar vermek.
- l) Birlik Tüzük değişikliğini kabul etmek.
- m) Birlik tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek.
- n) Birliği temsil edici tanıtıcı ambleme karar vermek.
- o) Birlik başkanıyla birlik encümeni arasındaki anlaşmazlıkları karara bağlamak.

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
BİRLİK TÜZÜĞÜ

Meclis Toplantıları ve Karar Yeter Sayısı

MADDE 16- Birlik Meclisi, her yıl olağan olarak, Nisan ve Eylül aylarında birlik merkezinin bulunduğu ilde; üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Toplantı için gerekli çoğunluk sağlanamazsa başkan tarafından toplantı 3 gün sonraya ertelenir. İkinci toplantı, üye sayısının dörtte birinden az olmayan üye ile açılır.

Belediye Başkanı olan Birlik Meclis üyeleri, kendi belediye meclislerinden seçilmiş üyelere birisine vekâlet verebilir.

Birlik başkanı, üye belediye meclislerinden birinin talebi, birlik meclisi üyelerinin üçte birinin gerekçeli teklifi veya acil durumlarda kendisinin lüzum görmesi üzerine birlik meclisini olağanüstü toplantıya çağırır. Olağanüstü toplantı çağırısı ve gündem en az üç gün önceden meclis üyelerine yazılı olarak duyurulur ve ayrıca ilan edilir. Olağanüstü toplantılarda, çağırısı gerektiren konuların dışında bir konu görüşülemez.

Meclis, toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Karar yeter sayısı meclis üye tam sayısının dörtte birinden az olamaz. Oylamada eşitlik çıkması durumunda, meclis başkanının bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Gizli oylamada eşitlik çıkması durumunda oylama tekrarlanır, eşitliğin bozulmaması durumunda meclis başkanı tarafından kur'a çekilir. Meclis ikinci toplantıda ise kararları katılanların salt çoğunluğuyla alır.

Birlik Meclisi'nin toplantıları, kararları, çalışma esas ve usulleri, bilgi edinme ve denetim yolları, feshi, meclis üyeliğinin sona ermesi, ihtisas komisyonu üyelerinin seçimi ile meclis üyelerinin yükümlülükleri hakkında bu Tüzükte hüküm bulunmayan durumlarda, 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ile Belediye Kanunu'nun belediye meclislerine ilişkin hükümleri uygulanır.

Birlik Meclisi Kararlarının Kesimleşmesi ve Yürürlüğe Girmesi

Madde 17- Birlik Meclisince alınan kararlar Birlik Başkanına gönderilir. Birlik Başkanı, hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını, gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere beş gün içinde meclise iade edebilir. Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de birlik meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğu ile ısrar edilen kararlar kesinleşir. Kararlar kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde Diyarbakır Valiliği'ne gönderilir. Meclis kararları Valiliğe gönderildikten sonra yürürlüğe girer. Valiliğe gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez. Tüzük değişikliğine ilişkin kararlar ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın onayı ile kesinleşir ve yürürlüğe girer.

İhtisas Komisyonları

MADDE 18- Birlik Meclisi her dönem başı toplantısında plan ve bütçe komisyonu ile denetim komisyonunu kurar ve sayısı beşi geçmemek üzere komisyon üyelerini seçer. Birlik meclisi, dönem başı toplantısında veya diğer toplantılarında birliğin faaliyet konularında diğer ihtisas komisyonları kurabilir ve sayısı beşi geçmemek üzere bu komisyonlara üye seçebilir. Komisyon üyelerinden her birinin farklı üye belediye temsilcileri arasından seçilmeleri esastır.

Birlik Encümeninin Oluşumu

MADDE 19- (Değişik 28.11.2019 tarih ve 19 sayılı karar) Birlik encümeni, birlik başkanı ve meclisin kendi üyeleri arasında bir yıl için seçeceği 7 üyeden oluşur. Encümen seçimleri dönem başı toplantısında ve gizli oyla yapılır. Görev süresi dolan kişiler yeniden seçilebilir. Encümen üyeleri farklı belediyelerden seçilir.

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGEĞİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
BİRLİK TÜZÜĞÜ

Birlik Başkanı, Encümenin de başkanıdır. Başkanın bulunmadığı hallerde bu görev Birlik Genel Sekreteri tarafından yürütülür.

Encümen Görev ve Yetkileri

MADDE 20- (Değişik 24.12.2010 tarih ve 16 sayılı karar) Birlik Encümeni Birliğin karar ve yönetim organı olup, Birlik Ana Tüzüğü ve Birlik Meclisi kararları doğrultusunda, uygulamaya dönük kararlar alır, yıllık çalışma programı Performans programı ve Birlik bütçesini uygular. Birlik encümeninin diğer görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Stratejik Plan, Performans programı ve Çalışma Programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip birlik meclisine sunmak.
- b) Kamulaştırma işlemlerinin gerektirdiği kamu yararı kararını almak.
- c) Öngörülmeyen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek.
- d) Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak,
- e) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek,
- f) İki bin Türk Lirasına kadar olan davaların sulhen halline karar vermek.
- g) Taşınmaz mal alımına, satımına, kiralanmasına ve takasına ilişkin meclis kararlarını uygulamak.

Birlik Encümeni Toplantı ve Karar Yeter Sayısı

MADDE 21- (Değişik 24.12.2010 tarih ve 16 sayılı karar) Birlik encümeni, ayda en az bir defa üye tam sayısının salt çoğunluğu ile önceden belirlenen yer, gün ve saatte toplanır ve katılanların çoğunluğu ile karar alır. Eşitlik halinde başkanın olduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır. Başkan, acil durumlarda encümeni toplantıya çağırabilir.

Encümenin gündemi başkan tarafından hazırlanır. Başkan tarafından havale edilmeyen konular görüşülemez. Encümen üyeleri, toplantı öncesi ve sırasında başkanın uygun görüşü ile gündem maddesi teklif edebilir.

Encümene havale edilen konular Bir ay içinde görüşülerek karara bağlanır.

Birlik Encümeni'nin toplantıları, kararları ile çalışma esas ve usulleri hakkında bu Tüzükte hüküm bulunmayan hallerde, Belediye Kanunu'nun belediye encümenine ilişkin hükümleri uygulanır.

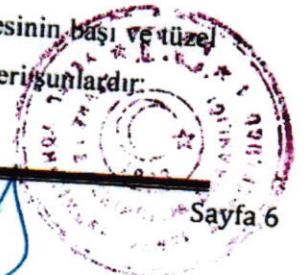
Birlik Başkanının Seçilmesi

MADDE 22- Birlik Meclisi, mahalli idareler genel seçim sonuçlarının ilanından sonra yapacağı ilk toplantıda, gizli oyla, belediye başkanları arasından ilk iki yıl için Birlik Başkanını seçer. İlk iki yıllık dönem sonunda seçilecek olan Birlik Başkanı, gelecek mahalli idare genel seçimlerine kadar görev yapar. İlk turda adaylardan toplantıya katılanların çoğunluğunun oyunu alan çıkmazsa 2. tur oylama yapılır. İkinci turda en çok oy alan aday başkan seçilmiş sayılır.

Birlik Başkanının Görev ve Yetkileri

MADDE 23- (Değişik 24.12.2010 tarih ve 16 sayılı karar) Birlik Başkanı, Birlik idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Birliğin üst yöneticisi ve temsilcisi olan Birlik Başkanının görevleri şunlardır:

- a) Birliği yönetmek ve Birliğin hak ve menfaatlerini korumak

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
BİRLİK TÜZÜĞÜ

- b) Stratejik plan, Performans programı ve çalışma programı ile bütçeyi ve kesin hesabı hazırlamak, uygulamak, izlemek, değerlendirmek ve bunlarla ilgili olarak hazırlayacağı yıllık faaliyet raporunu meclise sunmak.
- c) Birliği temsil etmek veya vekil tayin etmek.
- d) Birlik meclisine ve birlik encümenine başkanlık etmek.
- e) Birliğin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etmek.
- f) Birliğin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.
- g) Yetkili organların kararını almak şartıyla sözleşme yapmak.
- h) Birlik Meclisi ve Birlik Encümeni kararlarını uygulamak.
- i) Birlik Meclisi ve Birlik Encümeni'nin yetkisi dışında kalan diğer ödenek aktarmalarını yapmak.
- j) Birlik personelini atamak.
- k) Birliği denetlemek.
- l) Şartsız bağışları kabul etmek.
- m) Kanunlarla Birliğe verilen ve Birlik Meclisi veya Birlik Encümeni kararını gerektirmeyen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM BİRLİK TEŞKİLATI VE GÖREVLERİ

Birlik Teşkilatı

MADDE 24- Birlik teşkilatı, bu tüzükte belirtilen görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak amacı ile norm kadroya uygun olarak, Birlik Genel Sekreterinin yönetimi altında; Yazı İşleri, Mali İşler ile Birlik Meclisince kararlaştırılacak diğer müdürlüklerden oluşur.

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurlar, Belediye Kanunu'nda belirtilen esas ve usullere göre Birlik kadrolarında görevlendirilebilir. Bu tür görevlendirmelerde ilgilinin kendi kurumundan aldığı her türlü mali ve sosyal hakları kesilmez, ancak kurumundan aldığı aylık ve diğer ödemelerin toplam tutarını geçmemek üzere, Birlik Encümeni kararıyla ek ödeme yapılabilir.

Birlik, hizmet ihtiyacına göre tam gün veya yarı zamanlı sözleşmeli veya işçi personel çalıştırabilir. Sözleşmeli personele Başkanın onayı ile imza yetkisi verebilir.

Personel atamaya veya sözleşme ile çalıştırmaya; Birlik Başkanı yetkilidir.

Birlik, Birlik, Belediye Kanunu'nun belediye personeli ile ilgili düzenlemelerine, Birlik personelinin atama, yükselme, haklar, ödevler, kadro, unvan, sicil, ceza, ödül ve diğer personel işlemlerinde 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ve ilgili yönetmelikleri, ilgili mevzuat çerçevesinde belirlenecek Norm Kadro Esas ve Usullerine, Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Yönetmelik ve Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Daimi Kadrolarına İlk Defa İşçi Olarak Atanacaklar Hakkında Sınav Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
BİRLİK TÜZÜĞÜ

Birlik Genel Sekreterinin Atanması

MADDE 25- Birlik Genel Sekreteri, 4 yıllık yüksek öğrenim görmüş, yerel yönetimler alanında uzman ve belediyelerde, diğer kamu veya özel sektör kuruluşlarında en az 5 yıl yöneticilik yapmış kişiler arasından, Birlik Başkanınca atanır ve Birlik Meclisi'nin ilk toplantısında, Meclisin bilgisine sunulur. Birlik Genel Sekreteri'nin sözleşmeli olarak çalıştırılması halinde, sözleşme süresi, yerel yönetimler seçim döneminin sona ermesinden itibaren 6 ayı aşamaz. Birlik Genel Sekreterini, birim amirlerini ve diğer personeli, Birlik Başkanı atar. Ancak Birlik Genel Sekreteri ve birim amirlerinin atamaları hakkında Meclise bilgi verir.

Birlik Genel Sekreterinin Görev ve Yetkileri

MADDE 26- Birlik Genel Sekreteri, Birliğe ait hizmetleri Başkan adına onun direktifi ve sorumluluğu altında yürütülmesini sağlar. Birlik Başkanı, hangi işleri Birlik Genel Sekreterine devrettiğini bir yönerge ile belirler. Birlik personelinin atanması için Başkana teklifte bulunur. Birlik personelinin ilk derece amiridir. Birlik Genel Sekreteri, encümen gündeminde görüşülecek konuları gerekçeli olarak Birlik Başkanı'na sunar ve oy hakkı bulunmaksızın encümen toplantısına katılır. Encümen kararlarının yürütücüsüdür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

STRATEJİK PLAN, ÇALIŞMA PROGRAMI VE FAALİYET RAPORU

Stratejik Plan ve Çalışma Programı

MADDE 27 - (Değişik 24.12.2010 tarih ve 16 sayılı karar) Birlik Başkanı, kalkınma planı ve programı ile varsa bölge planına uygun olarak stratejik plan ve ilgili olduğu yılbaşından önce de yıllık programlarını hazırlayıp Birlik Meclisi'ne sunar.

Stratejik plan, üniversiteler ve meslek odaları ile konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak hazırlanır ve Birlik Meclisi tarafından kabul edildikten sonra yürürlüğe girer.

Stratejik Plan, Performans programı ve Çalışma Programı bütçenin hazırlanmasına esas teşkil eder ve Birlik Meclisi'nde bütçeden önce görüşülerek kabul edilir.

Faaliyet Raporu

MADDE 28 - (Değişik 21.06.2019 tarih ve 11 sayılı karar) Birlik Başkanı, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda belirtilen biçimde; stratejik plan, çalışma programı ve performans ölçütlerine yürütülen faaliyetleri içeren bir rapor hazırlar. Rapor, hedeflenen ve gerçekleşen faaliyetler, meydana gelen sapmaların nedenleri ile Birlik borçlarının durumunu açıklayan bilgilere de yer verilir. Faaliyet Raporu'nda, bağlı kuruluş ve işletmeler ile Birlik ortaklıklarına ilişkin faaliyet ve değerlendirmelere de yer verilir.

Faaliyet Raporu, dönem başı toplantısında (Nisan ayında) Birlik Başkanı tarafından Meclise sunulur. Raporun bir örneği Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na gönderilir.

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
BİRLİK TÜZÜĞÜ

BEŞİNCİ BÖLÜM
MALİ HÜKÜMLER VE DENETİM

Birliğin Gelirleri

MADDE 29- (Değişik; Birlik Meclisinin 03.02.2021 tarih ve 11 Sayılı Kararı) Birliğin gelirleri şunlardır:

- a) Birlik üyesi belediyelerin ödeyecekleri Birliğin Kuruluş ve Faaliyet giderlerine katılma payları.
- b) Birlik Meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre, tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler.
- c) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarından aktarılacak ödenekler.
- d) Yerel Yönetimlere ayrılan fonlardan Birliklere tahsis edilen gelirler.
- e) Birliklere proje karşılığı ödenen karşılıklar.
- f) Ulusal ve uluslararası fonlardan yapılan karşılıksız yardımlar ve bağışlar.
- g) Birliğin hizmetleri, özellikle eğitim ve yayın hizmetleri karşılığında elde ettikleri gelirler.
- h) Birliğin ortaklık ve işletmelerinden elde ettikleri gelirler.
- i) Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler
- j) Faiz ve kira gelirleri
- k) Bağışlar ve çeşitli gelirler.

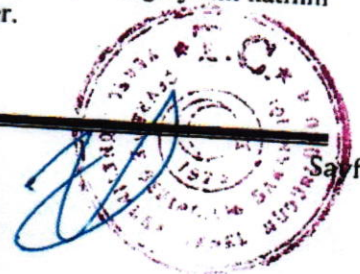
Birliğin Giderleri

MADDE 30- Birliğin giderleri şunlardır:

- a) Birlik hizmetlerinin yürütülmesi için yapılacak giderler.
- b) Birliğin personeline ve seçilmiş organlarının üyelerine ödenen maaş, ücret, ödenek, huzur hakkı, yolluk, hizmete ilişkin eğitim harcamaları ile diğer giderler.
- c) Hizmet karşılığı alınacak ücretler ve diğer gelirlerin takip ve tahsili için yapılacak giderler.
- d) Birliğin hizmet binalarının, tesislerinin, araç ve gereçlerinin temini, yapımı, bakımı ve onarımı için yapılan giderler.
- e) Faiz, borçlanmaya ilişkin diğer ücretler ile sigorta giderleri.
- f) Dava takip ve icra giderleri
- g) Avukatlık, danışmanlık ve denetim ücretleri.
- h) Kamu ve özel sektör kuruluşlarıyla yapılan ortak hizmetler ve diğer proje giderleri. Ortak olunan şirketlere sermaye payı ödemeleri.
- i) Yerel, ulusal ve uluslar arası düzeyde kurulmuş ve kurulacak olan Birliklere veya benzer amaçlı yerel yönetim kuruluşlarına ödenecek katılma payları.
- j) Telif ücretleri, ders, kurs, seminer, konferans ücretleri, yayın giderleri.
- k) Temsil, tören ve ağırlama giderleri.
- l) Diğer giderler.

Üyelerin Birliğin Faaliyet Giderlerine Katılım Payları

MADDE 31- (Değişik 24.12.2010 tarih ve 16 sayılı karar) Birliğe üye belediyeler, Birliğe yıllık katılım payı olarak kesinleşmiş gelir bütçelerinin binde iki oranında katılım payı öderler.

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
BİRLİK TÜZÜĞÜ

Üye belediyeler, bir önceki yıla ait olan katılım payını her yıl mayıs ve eylül aylarında Birliğin talebini beklenmeden iki eşit taksit halinde Birlik hesabına yatırır. Birliğe üye belediyelerin katılım paylarını zamanında ödememeleri halinde 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında kanunun 7 nci maddesi hükmü gereğince, Maliye Bakanlığı ve İller bankası paylarından kesilmek üzere mayıs ayı taksiti için haziran, eylül ayı taksiti için ekim ayında bu kuruluşlara bildirilir.

Birlik Bütçesinin Kesinleşmesi ve Yürürlüğe Girmesi

MADDE 32- Başkanlıkça hazırlanan ve Birlik Encümeni'nce uygun görülen o yılın bütçe taslağı, Birlik Meclisi'nce kabul edilerek kesinleşir. Bütçenin bir kopyası bilgi için Birlik Merkezinin bulunduğu Diyarbakır Valiliğine gönderilir. Birlik bütçesi Valiliğe gönderildikten sonra yürürlüğe girer.

Birlik bütçesi, bir mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin esas ve usulleri gösterir. Bütçe yılı devlet mali yılı ile aynıdır. Bütçe dışı harcama yapılamaz. Birlik Başkanı ve harcama yetkilisi olarak yetki verdiği Genel Sekreter, bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından sorumludur.

Birlik Meclisi, birlik bütçesini eylül ayı olağan toplantısında görüşerek kabul eder. Birliğin bir önceki yıla ait kesin hesabı Birlik Encümeni'nde görüşüldükten sonra Birlik Başkanlığı'na Birlik Meclisi'ne sunulur. Birlik Meclisi'nce kabul edilen kesin hesaplar Sayıştay'a gönderilir. Birlik Meclisi'nce kesin hesapların reddedilmesi halinde belediyelerde uygulanan usullere göre işlem yapılır.

Üst Yönetici ve Harcama Yetkilisi

MADDE 33- Birliğin üst yöneticisi ve harcama yetkilisi Birlik Başkanı'dır. Başkan harcama yetkisini Birlik Genel Sekreterine devredebilir.

Birliğin Alım, Satım, İhale ve Hesap İşleri

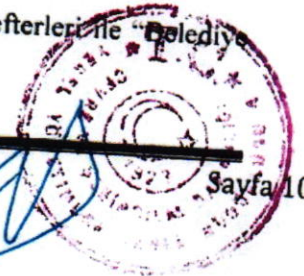
MADDE 34- Birlik, 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve Sayıştay Kanunu'na tabidir.

Birlik Kuruluşları

MADDE 35- Birlik kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre, özel gelir ve giderleri bulunan hizmetlerini İçişleri Bakanlığı'nın izni ile bütçe içinde işletme veya ortaklıklar kurarak yapabilir. Birlik ortaklıklarının Birlik adına ortaklar kurulu üyesi, Birlik Başkanı veya yetki verdiği Birlik temsilcisidir. Birlik ortaklıkları, Birlik Başkanı, Birlik Meclis ve Encümeninin denetimine tabidir. Birlik ortaklıklarının Yönetim Kurulu veya yöneticisi (şirket müdür veya genel müdürü), ortaklığın faaliyetleri ve mali durumu hakkında 6 ayda bir Birlik Encümeni'ne rapor sunar. Birlik Başkanlığı ise Birlik Meclisi'nin dönem başı toplantısında, Birlik ortaklıklarının faaliyetleri, bilanço, kar ve zarar hesapları konusundaki raporunu, Birlik Yıllık Faaliyet Raporu ile birlikte Meclisin onayına sunar.

Birliğin Tutacağı Defterler

MADDE 36- Birlik, Meclis Karar, Encümen Karar, Evrak Kayıt, Demirbaş Kayıt defterleri ile Belediye Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde, Birlikler için öngörülen defterleri tutar.

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
BİRLİK TÜZÜĞÜ

Birliğin denetimi

MADDE 37- Birliğin iç ve dış denetimi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre yapılır. Denetim sonuçları Birlik Meclisi'nin bilgisine sunulur. Birlik Meclisi, her dönem başı toplantısında Birliğin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemlerinin denetimi için kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye sayısı üçten az beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturur.

Ayrıca, Birliğin mali işlemler dışında kalan diğer idari işlemleri, hukuka uygunluk ve idarenin bütünlüğü açısından İçişleri Bakanlığı tarafından da denetlenir. Birliğe bağlı kuruluş ve ortaklıklar da yukarıdaki esaslara göre denetlenir. Denetime ilişkin sonuçlar kamuoyuna açıklanır ve meclisin bilgisine sunulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Üye Mahalli İdarelerin ve Vatandaşların Birlik Hizmetlerinden Faydalanma Usulleri

MADDE 38- Üye belediyeler ve üye belediyelerin beldelerinde yaşayan vatandaşlar, Birlik hizmetlerinden doğrudan veya dolaylı olarak faydalanırlar. Üyeler, Birlik hizmetlerinden stratejik planı, çalışma programı ve bütçe ödenekleri çerçevesinde; ihtiyaçların önceliği ve ivediliği ilkesine göre faydalanırlar; bilgi edinebilirler, katkıda bulunurlar. Birlik, hizmet, faaliyet ve yayınlarını ücretli veya ücretsiz sağlamaya yetkilidir. Tüm üyeleri ilgilendiren projelerin dışında ekonomik yönden en güçsüz belediyelere öncelik tanınır. Maddenin uygulaması bir yönetmelik ile belirlenir.

Birlik, hizmetlerin yürütülmesinde yaygınlık, etkinlik ve verimliliği sağlamak amacıyla kamu kurum ve kuruluşları, valilikler, belediyeler, mahalli idareler, mahalli idare birlikleri, üniversiteler, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamuya yararlı dernekler, bakanlar kurulu kararıyla vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ile benzer faaliyetlerde bulunan uluslararası ve yabancı ülke kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapmaya ve ortak projeler yürütmeye yetkilidir. Birlik, il ve ilçe belediyeleri ile işbirliği yaparak, bunların mülki sınırları içerisinde yer alan belediyelere yönelik programlar yürütebilir.

Birlik Üyelerinin Hak, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 39- Birliğin üyesi olan belediyelerin, Birliğin hizmetlerinden yararlanma, Birlik yönetimine katılma, Birlik organlarında temsil edilme hak ve yetkileri; Birlik giderlerine katılma paylarını ödeme sorumlulukları vardır.

Tüzük Değişikliği

MADDE 40- (Değişik 21.06.2019 tarih ve 11 sayılı karar) Birlik Tüzüğü değişiklikleri Birlik Meclisinin karar yeter sayısı ile yapılır. Tüzük değişikliklerinin yürürlüğe girmesi, Çevre ve Şehircilik Bakanının ilgili meclis kararını onaylaması ile olur.

Yönetmelik Yapılması

MADDE 41 - Bu tüzüğün uygulanmasına ilişkin esas ve usuller, ayrıntılı olarak, Birlik Meclisince kabul edilecek Yönetmelik veya bu yönetmeliklere göre Birlik Başkanlığınca çıkarılacak Yönerge ile düzenlenebilir.

T.C
GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ BELEDİYELER BİRLİĞİ
BİRLİK TÜZÜĞÜ

Birliğin Tasfiyesi

MADDE 42- Birlik Meclisi üye tam sayısının üçte iki çoğunluğunun alacağı kararla feshedilebilir. Birliğin tasfiyesi, Diyarbakır Valiliği tarafından belirlenen üç kamu görevlisince yürütülür. Tasfiye işlemleri en geç 1 yıl içinde sonuçlandırılır. Birliğin mal varlığı, Birlik Meclisi'nce alınacak kararlar doğrultusunda ve üyelerin Birlik mal varlığına katılma oranlarına göre, katılma oranları belli değil ise nüfusları oranında dağıtılır.

Üst Yasal Düzenlemeler

MADDE 43- Bu tüzükte hüküm bulunmayan durumlarda, 5355 Mahalli İdareler Birlikleri Kanunu, onda da hüküm bulunmayan durumlarda 5393 Sayılı Belediye Kanunu hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 44 – (Değişik 21.06.2019 tarih ve 11 sayılı karar) Birlik Tüzüğü, Birlik Meclisi'nin kabulü ve Çevre ve Şehircilik Bakanı'nın onayı ile ve onay tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 45 – Bu Tüzük hükümleri Birlik Başkanlığı tarafından yürütülür.

Bu tüzük 45 (Kırkbeş) Maddeden ibarettir.

BİRLİK MECLİSİ BAŞKANLIK DİVANI

Münir KARALOĞLU
Diyarbakır Valisi
Birlik Başkan V.

Av. Şefik ÇELİK
Kâtip Üye

Zeki KARAHAN
Kâtip Üye

